

Memorandwm Esboniadol ar gyfer Rheoliadau Gofynion y Cwricwlwm
(Diwygio paragraff 7(6) o Atodlen 17 i Ddeddf Coronafeirws 2020) (Cymru)
2020

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan Lywodraeth Cymru ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog/Dirprwy Weinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Gofynion y Cwricwlwm (Diwygio paragraff 7(6) o Atodlen 17 i Ddeddf Coronafeirws 2020) (Cymru) 2020

Kirsty Williams
25 Awst 2020

RHAN 1

1. Disgrifiad

Mae'r rheoliadau hyn yn diwygio paragraff 7(6) o Atodlen 17 i Ddeddf Coronafeirws 2020 ("Deddf 2020") er mwyn ychwanegu:

- Adran 69 o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 ac Atodlen 19 iddi,
- Adran 43 o Ddeddf Addysg 1997,
- Adrannau 101(1), 109, 110 ac 116A i 116K o Ddeddf Addysg 2002,

at y rhestr o ddeddfiadau y gellir eu haddasu gan Weinidogion Cymru am gyfnod penodol drwy hysbysiad.

Mae'r darpariaethau sy'n cael eu hychwanegu at y rhestr hon o ddeddfiadau yn rhoi swyddogaethau i awdurdodau lleol, cyrff llywodraethu, penaethiaid ac eraill mewn perthynas â'r cwricwlwm sylfaenol i Gymru. Mae'r cwricwlwm sylfaenol hwnnw yn cynnwys y canlynol:

- Addysg grefyddol
- Addysg rhyw
- Addysg gysylltiedig â gwaith
- Addysg bersonol a chymdeithasol
- Cwricwlwm Cenedlaethol Cymru
- Cwricwla lleol.

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Caiff y Rheoliadau hyn eu gwneud yn unol â'r weithdrefn a nodir ym mharagraff 8 o Atodlen 17 i Ddeddf 2020.

Fel y nodir ym mharagraff 8 o Atodlen 17, caiff y Rheoliadau eu gwneud heb fod drafft wedi'i osod gerbron y Senedd a'i gymeradwyo ganddi. Mae Gweinidogion Cymru o'r farn, oherwydd brys, ei bod yn angenrheidiol gwneud y Rheoliadau heb i drafft gael ei osod a'i gymeradwyo. Mae hyn er mwyn sicrhau bod modd addasu'r gofynion deddfwriaethol yn ymwneud â darparu'r cwricwlwm cyn dechrau'r flwyddyn academaidd newydd.

Mae hyn yn angenrheidiol er mwyn sicrhau bod gan ysgolion yr hyblygrwydd i ganolbwyntio ar iechyd a lles y dysgwyr, gan eu helpu i ail-integreiddio i amgylchedd yr ysgol. Bydd yr hyblygrwydd hefyd yn caniatáu i ysgolion ddatblygu cynlluniau cadarn a chilir ar lefel yr ysgol er mwyn sicrhau bod modd

parhau i ddysgu ac addysgu ym mhob sefyllfa weithredol, gan gynnwys os bydd ysgolion yn cau yn rhannol neu'n llwyr am gyfnodau, fel y gwelir yng Nghlanllawiau Dysgu Llywodraeth Cymru.

Bydd y Rheoliadau yn cael eu gosod gerbron y Senedd cyn gynted ag y bo'n ymarferol bosibl ar ôl eu gwneud. Bydd y Rheoliadau yn peidio â chael effaith ar ddiwedd y cyfnod o 40 o ddiwrnodau (heb gynnwys toriad) sy'n dechrau ar y diwrnod y gwneir yr offeryn oni bai, yn ystod y cyfnod hwnnw, y cymeradwyir y Rheoliadau gan y Senedd.

3. Cefndir deddfwriaethol

Mae Paragraff 8 o Atodlen 17 i Ddeddf 2020 yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i ychwanegu darpariaethau yn ymwneud â phlant, addysg neu hyfforddiant at y rhestr o ddeddfiadau ym mharagraff 7(6) o Ddeddf 2020 y gellir eu haddasu gan Weinidogion Cymru am gyfnod penodol drwy hysbysiad.

Gwneir y Rheoliadau hyn yn o dan y weithdrefn gadarnhaol.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

Mae paragraff 7(6) o Atodlen 17 i Ddeddf 2020 yn nodi meysydd lle gall Gweinidogion Cymru gyhoeddi hysbysiadau i addasu gofynion addysg statudol dros dro er mwyn helpu i liniaru effeithiau'r pandemig COVID-19 a chaniatáu i'r sector addasu i'r amgylchiadau presennol. Un o'r meysydd hyn yw adran 101 o Ddeddf Addysg 2002 sy'n ei gwneud yn ofynnol i ysgolion a gynhelir yng Nghymru ddarparu cwricwlwm sylfaenol gan gynnwys; y cwricwlwm cenedlaethol, addysg grefyddol, addysg bersonol a chymdeithasol, addysg gysylltiedig â gwaith ac ar gyfer ysgolion uwchradd, addysg rhyw.

Wrth baratoi ar gyfer gweld ysgolion yn dychwelyd i weithredu'n llawn, ystyriwyd y gofynion statudol presennol ac a oedd modd i ysgolion a chyrff llywodraethu eu bodloni'n effeithiol heb faich gweinyddol anghymesur ac yn unol â gofynion cadw pellter cymdeithasol. Gwelwyd bod angen addasu darpariaethau yn ymwneud â'r cwricwlwm a threfniadau asesu cysylltiedig, yn benodol:

- Adran 69 o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998, ac Atodlen 19 iddi, ynghylch darparu addysg grefyddol.
- Adran 43 o Ddeddf Addysg 1997 ynghylch darparu addysg gyrfaoedd mewn ysgolion yng Nghymru.
- Adran 101(1) o Ddeddf Addysg 2002 ynghylch darparu'r cwricwlwm sylfaenol mewn ysgolion a gynhelir yng Nghymru.
- Adran 109 o Ddeddf 2002 sy'n ei gwneud yn ofynnol i Gwricwlwm Cenedlaethol Cymru gael ei roi ar waith mewn ysgolion a gynhelir yng Nghymru, ac adran 110 sy'n ei gwneud yn ofynnol iddo gael ei roi ar waith

mewn ysgolion meithrin a gynhelir a rhai lleoliadau addysg feithrin eraill yng Nghymru.

- Adrannau 116A i 116K o Ddeddf 2002, sy'n gwneud darpariaeth am gwricwla lleol gan gynnwys ei gwneud yn ofynnol darparu isafswm penodol o ddewisiadau i bobl ifanc:
 - 25 dewis CA4 gydag o leiaf 3 dewis galwedigaethol
 - 30 dewis ôl-16 gydag o leiaf 5 dewis galwedigaethol

Nid yw'r darpariaethau hyn wedi'u rhestru ar hyn o bryd ym mharagraff 7(6) o Atodlen 17 i Ddeddf 2020, ac o ganlyniad mae angen gwneud rheoliadau i ychwanegu'r darpariaethau hyn i baragraff 7(6) fel bod modd i Weinidogion Cymru gyhoeddi hysbysiadau i addasu gofynion statudol dros dro.

Y rhesymeg dros yr addasiad arfaethedig

Ar 9 Gorffennaf, cyhoeddodd y Gweinidog Addysg y byddai pob disgybl yn medru dychwelyd i'r ysgol yn nhymor yr hydref, a fyddai'n dechrau ar 1 Medi. Byddai gan ysgolion yr hyblygrwydd i ddychwelyd i weithredu'n llawn fesul cam lle bo angen, er mwyn ail integreiddio disgyblion a datblygu cynllun ar gyfer dysgu dros dymor yr hydref.

Yn unol â hynny, byddai addasu gofynion y cwricwlwm a threfniadau asesu cysylltiedig i fod ar sail ymdrech resymol yn rhoi hyblygrwydd i ysgolion a lleoliadau meithrin ymateb i'r amgylchiadau digynsail yn sgil COVID-19, a chaniatáu i ysgolion a gynhelir ac ysgolion meithrin a gynhelir ganolbwyntio a blaenoriaethau dysgu i fodloni anghenion cyfnewidiol dysgwyr yn y cyfnod sydd ohoni. Bydd ysgolion yn canolbwyntio ar iechyd a lles dysgwyr, ac wrth iddynt ddechrau croesawu dysgwr yn ôl, bydd angen mwy o ofod a hyblygrwydd er mwyn caniatáu i ysgolion ganolbwyntio ar helpu dysgwyr i ddychwelyd i amgylchedd arferol yr ysgol, yn arbennig pan fo nifer o ddysgwyr wedi wynebu heriau amrywiol ac felly wedi symud ymlaen ar raddfeydd gwahanol.

5. Ymgynghori

Ni chynhaliwyd ymgynghoriad ffurfiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn, yng ngoleuni'r sefyllfa ddigynsail a achoswyd gan bandemig y Coronafeirws a'r amserlen heriol ar gyfer eu gwneud.

Fodd bynnag, cynhaliwyd trafodaethau rheolaidd gyda chyrff cynrychioladol allweddol fel CCAC a chynrychiolwyr llywodraeth leol, er mwyn helpu i lunio'r cynigion polisi ar ofynion deddfwriaethol sy'n mynd i gael eu haddasu neu eu datgymhwyso. Mae'r trafodaethau hyn wedi helpu i gyfrannu at y darpariaethau sydd wedi'u cynnwys yn y rheoliadau hyn.

6. Asesiad Effaith Rheoleiddiol

Ni chwblhawyd asesiad effaith rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn gan nad oes costau na manteision cysylltiedig. Mae'r rheoliadau hyn ond yn

ychwanegu meysydd at restr o ddeddfiadau ym mharagraff 7(6) y gall Gweinidogion Cymru wneud hysbysiadau i addasu gofynion statudol yn eu cylch.

O ran unrhyw hysbysiadau sy'n cael eu gwneud, bydd effaith rheiny yn cael eu trafod mewn asesiad effaith integredig. Fodd bynnag, ni fydd unrhyw gostau na manteision i'r sectorau preifat na gwirfoddol, nac elusennol. O ran ysgolion, mae'n annhebygol y bydd unrhyw gostau net na manteision.